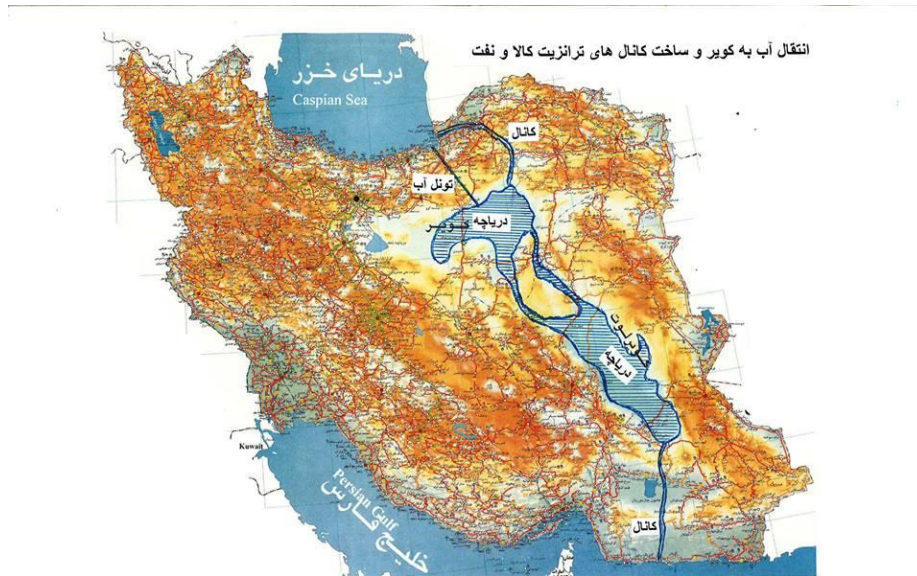

ایران رود

پروژه آبراه سراسری ایران

طرح تهیه و تنظیم از :
دکتر بدیع بدیع الزمانی
با همکاری گروهی از استادان و متخصصین ایرانی
شهریور 1379
سپتامبر 2000

فهرست مطالب

خلاصه طرح:

سابقه تاریخی انجام طرحهای عظیم
دیوار چین
کانال سوئز
کانال پاناما.

امتیازات طرح ایرانرود:

- 1 فراهم آوردن نزدیک به 2 میلیون شغل در ایران
- 2 تولید و دستیابی به آب آشامیدنی، فراهم آوردن راههای آبرسانی و مبارزه با خشکسالی
- 3 چندین برابر ساختن نیرو و ارزش ژئوپلیتیکی ایران در گیتی و کاهش نفوذ بیگانه در منطقه
- 4 بهبود بخشیدن محیط زیست و وضع آب و هوا در بخش خشک و کویری خاور ایران
- 5 ایجاد آبادانی در محرومترین نقاط خاوری ایران
- 6 پدید آوردن امنیت و کمک به مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر در خاور ایران
- 7 ایجاد درآمد ابدی برای ایران
- 8 خنثی یا کم اهمیت نمودن طرح انتقال نفت و گاز از زیر دریای خزر که علیه منافع ملی ایران میباشد
- 9 پدید آوردن همکاری و همبستگی بیسابقه میان ایرانیان برون مرزی و درون مرزی
- 10 بازگرداندن سرمایه و اندیشه و مغز به کشور
- 11 پدید آوردن بندر آزاد در میانه ایران و شکوفایی بازرگانی
- 12 گسترش چشمگیر دریانوردی و صنعت کشتی سازی
- 13 ایجاد دو دریاچه و پرورش ماهی و سایر جانداران دریایی

هزینه طرح و راههای تامین بودجه انجام ساختمان پروژه گزیده گفتار

خلاصه طرح

برای از میان بردن مشکلات عظیم اقتصادی باید به چاره جویی های خارق العاده دست یازید تا بتوان از انفجار جلودگی نمود. طرح عظیم ساختن آبراه سراسری ایران، ایرانرود، بر این اصل استوار است. پروژه ایرانرود که پس از مطالعه فراوان و بررسی های همه جانبه ارائه میگردد، برنامه ای است بنیادین که پس از رایزنی و همکاری با گروهی از استادان و متخصصین ایرانی و غیر ایرانی در رشته های اقتصاد،

زمین شناسی، آب شناسی، مهندسی راه و ساختمان، نفت، معادن، جامعه شناسی، محیط زیست، کامپیوتر، ارتباطات و امور مالی و حقوق بین الملل بر روی کاغذ آورده میشود تا به خاست خداوند و همت ایرانیان برون مرزی و درون مرزی به تحقق بپیوندد. نکته قابل توجه اینست که طرح مزبور یک برنامه آبرسانی ساده نبوده، بلکه یک پروژه آبادانی بسیار گسترده و فراگیر میباشد.

طرح ایرانرود این قابلیت را دارد که نزدیک به دو میلیون نفر را به اشتغال وا دارد، موجب فراهم آوردن آب شیرین در مناطق خشک خاوری ایران گشته، مبارزه با خشکسالی را بنیان نهاده، نیرو و ارزش ژئوپلیتیکی ایران را در گیتی چندین برابر ساخته، آبادانی گسترده به وجود آورده، برای همیشه چهره ارتباطات و حمل و نقل در ایران را دگرگون ساخته و موجب جلب سرمایه و ممر درآمد بی وقفه برای کشور بشود و تا زمانی که ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند مورد بهره وری نسلهای آینده ایران قرار گیرد. پس از اجرای این طرح و در مراحل بعدی، در صورت نیاز میتوان با کشیدن آبراههای باریکتر و ارتباط آنها با شهرهای کرمان، یزد، کاشان و قم یک شبکه بزرگ در قلب کشور بوجود آورده و نسلهای آینده را از نتایج بیسابقه آن بهره مند نمود.

اگر داریوش کبیر در 2500 سال پیش توانایی ساختن آبراه سونز را داشت، اگر چینی ها در 2700 سال پیش توانستند دیوار عظیم چین را بسازند، و سرانجام اگر آمریکاییها قادر به ساختن کانال پاناما در 90 سال پیش بودند، بدون تردید ملت بزرگ ایران امروزه توانایی ساختن آبراه سراسری ایران را خواهد داشت.

مسیر ایرانرود بر پایه بررسی های جغرافیایی و زمین شناسی دو مسیر برای آبراه پیشنهاد میشود:
شروع مسیر از خلیج کوچک واقع در باختر خلیج چاه بهار بسوی شمال آغاز و پس از گذشتن از کنار شهر بم ، کویر لوت را گذرانده ، از کنار کویر نمک و شهر طبس بسوی شمال عبور نموده در حوالی یکصد و سی (130) کیلومتری خاور شاهرود بسوی شمال باختری متمایل شده و پس از گذشتن از کنار گرگان به بندر ترکمن در دریای خزر میرسد.
مسیر دوم از ناحیه میان چاه بهار و بندر جاسک آغاز و پس از گذر از کنار شهر بم همچون مسیر شماره یک تا طبس رفته و آنگاه بسوی شمال باختری رفته به فاصله پنجاه (50) کیلومتری جنوب باختری از شهر سمنان گذشته و در فاصله یکصد (100) کیلومتری خاور تهران از میان رشته کوه البرز به شهر ساری رسیده و با گردش بسوی خاور به بندر ترکمن خاتمه می یابد .

در ازای آبراه بین 1465 کیلومتر (910 مایل) و 1600 کیلومتر (1000 مایل) بر آورده شده.
ارتفاع زمین در طول مسیر نسبت به سطح دریا بر اساس اطلاعات بدست آمده از ماهواره و نقشه های ویژه بطور تقریب بشرح زیر است:

صفر تا 250 متر	65 کیلومتر ،
250 تا 500 متر	330 کیلومتر ،
500 تا 1000 متر	920 کیلومتر ،
1000 تا 2000 متر	150 کیلومتر ،

بدین ترتیب در بیشتر مسیر باید کانالی به ژرفای 500 متر کنده شود و از آنجاییکه سطح دریای خزر نزدیک به 29 متر از سطح دریای آزاد پایین تر است ، در بخش کوچکی از مسیر در شمال ایران از الگوی کانال پاناما استفاده شده و تالچه هایی ساخته خواهد شد تا از سرازیر شدن آب دریای آزاد به دریای مازندران جلوگیری بعمل آید . در همین ناحیه میتوان با نصب توربین ، برق سراسر آبراه را تامین نمود.

پهنای آبراه در پایین 250 متر و در سطح زمین 1000 متر پیش بینی میشود تا بتواند در آینده دور نیز رفت و آمد دو سویه کشتیهای بزرگ از جمله نفتکش ها را امکان پذیر سازد.

در مسیر میان بم و طبس ایجاد یک بندر مدرن و آزاد تجاری پیش بینی گردیده است تا دل کویر را بصورت یک قطب بازرگانی در آورده و شکوفایی اقتصادی را به کرمان ، یزد ، طبس و از آنجا به سراسر کشور به ارمغان آورد

سابقه انجام پروژه های عظیم در جهان

دیوار چین.ساختمان این بنای بی همتا که برای جلوگیری از حمله دشمن از 2700 سال پیش آغاز گردید در ابتدا بیش از 5000 کیلومتر درازا داشت و پس از بازسازی در 1368 میلادی به 6000 کیلومتر رسید.

کانال سوئز. یک شهروند فرانسوی بنام فردیناند دو لسیپس Ferdinand de Lesseps در سال 1859 ساختمان آبراه سوئز به شکل امروزی را آغاز نمود .درازای این کانال که دریای سرخ را به دریای مدیترانه وصل میکند 163 کیلومتر (101 مایل) میباشد و کشتیهای بزرگ به طول 500 متر و ارز 70 متر میتوانند از آن عبور کنند . با اینکه رفت و آمد کشتیها بعلت عرض کم آبراه بصورت یکطرفه میباشد ، ظرفیت سالانه آن به 25000 کشتی بالغ میشود که 444 میلیون تن کالا حمل می کنند. انجام کار ساختمان این آبراه برای بیش از یک و نیم میلیون مصری کار فراهم آورده بود.

کانال پاناما. اسپانیایی ها اندیشه ساختن آبراه پاناما را از پانصد سال پیش داشتند . دولسپس فرانسوی پس از ساختن کانال سوئز ، دست بکار ساختن این کانال در سال 1882 شد. آمریکاییها در سال 1904 این پروژه رها شده را بدست گرفته و موفق گردیدند در سال 1914 از آن بهره برداری نمایند. درازای این آبراه 82 کیلومتر(51 مایل) و عرض آن در ژرفترین نقطه 91 متر (300 فوت) و در عریض ترین نقطه ارتفاع به 549 متر (1800 فوت) میرسد . در هر سوی کانال 3 دریچه و تالاب ساخته شده که کشتی را روی هم رفته نزدیک 25 متر (85 فوت) بالا یا پایین می برند.هم اکنون 14000 نفر به کار اداره این آبراه اشتغال دارند.

از آنجاییکه کانال پاناما ظرفیت کشتیهای با حداکثر 65000 تن کالا را دارد در حالیکه کشتیهای بزرگ باربری نوین میتوانند تا 300000 تن کالا را حمل نمایند ، مدتی است که سخن از ساختن آبراه تازه ای در همان منطقه یا در نیکاراگوا و یا مکزیک میشود.

نکته قابل تعمق اینستکه اندیشه اینگونه برنامه های بزرگ در هر دوران چندین و چندبار مورد بحث و گفتگو قرار گرفته و از سوی بسیاری از بدگمانان و حتی متخصصین مورد حمله و حتی استهزا قرار گرفته و غیر قابل انجام و رویایی نامیده شده بود ولی با بهره گیری از نیروی اندیشه انسانی و پشتکار این پروژه ها جامه عمل پوشیده و برای همیشه چهره زمین را دگرگون ساخته اند.

امتیازات طرح ایرانرود

فراهم آوردن اشتغال

هدف کوتاه مدت از اجرای پروژه ایجاد کار در سطح بسیار گسترده میباشد ، بنابراین روش انجام طرح همچون برنامه های آبادانی کشور چین و بر پایه بهکار گرفتن هر چه بیشتر نیروی انسانی خواهد بود.

با نگرش به اینکه کندن کانال سوئز در سده نوزدهم بیش از یک و نیم میلیون مصری را برای یک مسیر 163 کیلومتری مشغول به کار کرده بود ، انجام برنامه ای به بزرگی ده برابر طرح مزبور به آسانی خواهد توانست برای بیش از یک و نیم میلیون ایرانی کار پدید آورد.افزون بر این ایجاد خط آهن موقتی با واگنهای باری برای انتقال خاک ، ساختن و راه اندازی نقاله های خاک از لایه های پایین به سطح زمین ، و عملیات حمل خاکهای کنده شده به نواحی از پیش مشخص شده دور از لبه مسیر بمنظور جلوگیری از ریزش آنها بدون گودال خود موجب اشتغال دهها هزار نفر دیگر خواهد گردید . همچنین موارد زیر خود پدید آورنده کار برای صدها هزار نفر دیگر خواهد گردید ، بویژه اگر برای تسریع در انجام پروژه ، کارها در دو نوبت (شیفت) در هر روز پیش برده شود :

. ایجاد و برقراری ارتباطات ماهوارهای اینترنت ، بیسیم و تلفنی در تمام مسیر ،

نگهبانی و انتظامات ،
 ایجاد اردوگاهها و شهرکهای موقت برای کارکنان در طول مسیر راه با تسهیلاتی چون آشپزخانه ، درمانگاه ،
 بیمارستان صحرایی ، باشگاه تفریحات و غیره ،
 ایجاد کارگاههای تعمیر ماشین آلات ،
 کشیدن خط نیرو در طول مسیر و ساختن ایستگاههای مولد برق ،
 ساختن ایستگاههای زمین شناسی و معدن شناسی و مشخص نمودن نواحی گوناگون برای انتقال و خاک و سنگ
 حاوی مواد کانی همچون آهن و مس و اورانیوم و غیره برای بهره برداری و فروش و صدور این مواد با توجه به عمق و
 وسعت حفاری مسیر ،
 بکار گرفتن متخصصین باستانشناسی برای ساختن سدهای خاکی و کاشت درختان و گیاهان ویژه برای جلوگیری از
 حرکت شنهای روان ،
 ساختن بندرگاههای تعمیراتی و شهرکهای کوچک در مسیر آبراه ،
 ایجاد دو دریاچه در دو سوی آبراه با هدایت آب تالابچه های بالابرنده کشتی ها و پرورش آبزیهای جنوب و شمال
 بگونه جداگانه در آنها
 . تاسیس کارخانه کشتی سازی ،
 ساختن یک پایگاه دریایی در میانه مسیر ،
 ایجاد گارد نگهبان آبراه مجهز به قایقها و ناوچه های تندرو و هلیکوپتر برای کنترل آمد و شد ، رسانیدن کمک و
 همچنین عملکرد همچون خط دوم جبهه در برابر عملیات قاچاق در مرزهای خاوری
 . تاسیس یک ناوگان لایروبی ،
 . بنیان نهادن ایستگاههای شبلات و تهسیلات پرورش ماهی و میگو برای مصرف داخلی و صدور ،
 . ساختن کارخانه های دو گانه (cogeneration)) تولید برق و نمک زدایی با استفاده از منابع فراوان گاز شمال و
 جنوب ،
 . تاسیس کارخانه های نمک زدایی و تولید آب آشامیدنی با استفاده از انرژی خورشیدی فراوان در ناحیه
 . ایجاد باشگاه های قایقرانی ، اسکی روی آب و تفریحات سالم بوسیله بخش خصوصی ،
 . تاسیس سازمان پژوهشهای دریایی برای بررسی و تحقیق پیرامون زندگی جانوران آبی ، تطابق آنها با محیط جدید
 و ردیابی مهاجرت آنان ،
 . ایجاد پارک زیر دریایی بوسیله بخش خصوصی برای جلب توریست و آشنا ساختن مردم نواحی خشک ایران با
 جانوران آبی ،
 . ساختن پلهای گوناگون در مسیر آبراه ،
 . بنیان نهادن فرودگاه بزرگ در کنار بندر آزاد پیش بینی شده در میان راه و همچنین ساختن راه و همچنین ساختن
 راه آهن و بزرگراه برای ارتباط بندر مزبور با دیگر شهرهای ایران
 2 . تولید و دستیابی به آب آشامیدنی، فراهم آوردن راههای آبرسانی و مبارزه با خشکسالی
 بر اساس نظر کارشناسان عامل اصلی جنگهای آینده بویژه در مناطق خشک چون خاورمیانه کمبود آب خواهد بود. بگفته
 یک صاحب نظر : چنانچه بخواهیم که صلح و آبادانی و خوشبختی در کشورهای خاورمیانه ببینیم باید در دره آینده به
 تولید 500 تا 600 میلیون متر مکعب آب از طریق نمک زدایی بپردازیم ... و هزینه این کار از خرج یک جنگ کوچک
 کمتر خواهد بود. بسیاری تنها راه و امید واقعی برای فراهم آوردن آب آشامیدنی برای مردم منطقه را روش نمک زدایی
 می دانند. عربستان سعودی که بخوبی به این واقعیت پی برده است اکنون به تنهایی نزدیک به 30% کل ظرفیت نمک
 زدایی جهان را در اختیار داشته و همچنان بر کارخانه های خود می افزاید. امارات متحده عربی نیز بر آنست که ظرفیت
 خود را به دو برابر افزایش دهد. کویت و قطر تقریباً تمامی آب مورد نیاز خود را از این راه بدست می آورند.
 در این میان خشکسالی کم سابقه ایران که زندگی 37 میلیون نفر را به خطر انداخته، موجب نابودی 2/8 میلیون تن گندم
 گشته، 3/5 میلیارد دلار خسارت وارد آورده، موجب هلاکت 800000 حیوان اهلی شده و حتی موجب خشک شدن زاینده
 رود و دریاچه بختگان به مساحت 50000 هکتار شده است، هشدار بزرگی است برای ایران تا هر چه زودتر به چاره
 اندیشی دراز مدت برای مبارزه با بلای مزمین بی آبی پرداخته و برای همیشه آنرا ریشه کن سازد. پروژه آبراه سراسری
 ایران از سه راه در این مورد می تواند کارساز باشد:
 آبرسانی. بوسیله تانکرهای بزرگ و بارج از منطقه پر آب سراسر شمال از راه دریای خزر و ایرانرود بمناطق خشک.
 نمکزدایی. ایجاد ایرانرود که آب دریای آزاد را باندازه بسیار زیاد از جنوب تا شمال در دسترس قرار میدهد، تاسیس
 کارخانجات نمک زدایی را در دل مناطق خشک میسر میسازد. از سوی دیگر وجود منابع گاز در شمال خاوری و جنوب
 ایران براحتی سوخت ارزان را برای این کارخانجات تامین می سازد. تاسیس کارخانجات دوگانه برق و نمک زدایی هزینه
 تبدیل آب شور دریا به آب آشامیدنی را کاهش بسیار میدهد زیرا که میتوان همان بخاری را که برای بکار انداختن
 توربینهای مولد برق مورد استفاده قرار میگیرد بدون دستگاههای نمک زدایی هدایت کرده و از آن برای جوشاندن و
 تقطیر آب شور به روش MSF استفاده کرد.
 دستیابی به آبهای زیر زمینی. حفاری عمیق در طول مسیر 1600 کیلومتری ایرانرود امکان دستیابی به سفره های آب زیر
 زمینی را بسیار زیاد میکند. در این صورت علاوه بر دستیابی به آب وجود خودآبراه کار آبرسانی به مناطق خشک را
 امکانپذیر میسازد.
 3. افزایش نیرو و ارزش ژئوپلیتیکی ایران در گیتی و کاهش نفوذ بیگانه در منطقه
 ارتباط دریای خزر با دریای عمان از راه ایرانرود آرزوی کشورهای ترکمنستان، قزاقستان و آذربایجان مبنی بر دستیابی
 به دریای آزاد را تحت کنترل ایران برآورده خواهد ساخت. در اینکشورها هر روزه منابع گاز و نفت جدیدی کشف میشود
 ولی هزینه های نجومی رساندن فرآوردههای این منابع به دنیای آزاد آنرا از نظر اقتصادی نامطلوب میسازد. حتی کشور

روسیه بدلیل بعد مسافت برخی بنادر خود و اینکه یخبندان سخت زمستان موجب تعطیل پاره ای از آنها میگردد همواره در آرزوی دست یافتن به آبهای گرم خلیج فارس بوده است.

امضاء پیمانهای دو یا چندجانبه به رهبری ایران میتواند آبراه مزبور را بصورت یک شاهراه حیاتی در آورده، نفوذ و اهمیت ژئوپولیتیکی ایران را چندین برابر ساخته و منبع در آمد بزرگی برای کشور پدید آورد. در این زمینه حتی کشور افغانستان نیز میتواند بدلیل نزدیکی مرز باختری خود با ایرانرود دنیای آزاد راه یابد. اتکاء روز افزون اینکشورها به آبراه ایران برای صادرات و واردات کالاهای نفتی و غیر نفتی خود نفوذ سیاسی و اهمیت ایران را در منطقه هر چه بیشتر خواهد کرد. اثرات مثبت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی این امر موجب ثبات بیشتر در منطقه گردیده و نتایج آن در صحنه جهانی پدیدار گشته و بر اهمیت ایران بعنوان یک نیروی استوار ضامن ثبات و صاحب نفوذ خواهد افزود. از این نفوذ و ثبات بیشتر در منطقه میتوان بهره گیری کرده و نفوذ بیگانه را کاهش داد.

4. بهبود بخشیدن محیط زیست و وضع آب و هوا در بخش خشک ایران

بررسی های نخستین نشان میدهد که ایجاد آبراه عظیم ایرانرود احتمالاً از خشکی هوا در مسیر کاسته، به تشکیل ابر کمک کرده و موجب ریزش بارانهای محلی خواهد گشت. همچنین ایجاد سدهای خاکی بلند و کاشت درختان و گیاهان ویژه برای جلوگیری از حرکت شنهای روان چهره کویر را دگرگون ساخته و موجب تغییر آب و هوا خواهد گردید.

افزون بر این، وجود آب و احداث پارکهای گوناگون در مسیر پروژه مهاجرت برخی از انواع پرندگان و جانوران را بدنبال خواهد داشت که اثرات مثبت آن بر محیط مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

از سوی دیگر حفاری ژرف احتمالاً موجب دستیابی به سفره های آب شیرین زیر زمینی خواهد شد که در آن صورت می توان هزاران هکتار زمین را آبیاری نموده و با ایجاد کشاورزی از یکسو محیط را بهبود بخشیده و از سوی دیگر هزاران تن دیگر را بکار گماشت.

همچنین احداث کارخانه های نمک زدایی و شیرین کردن آب در کناره شهرهای بم و طبس و بندر آزاد نو بنیادی که در نظر گرفته شده میتوان این مناطق خشک را از بی آبی نجات بخشید. سوخت این کارخانجات میتواند از منابع گاز طبیعی ایران تامین گردد تا اجرای کار تهیه آب شیرین را از نظر اقتصادی مقرون به صرفه سازد

5. ایجاد آبادانی در محرومترین نقاط خاوری ایران

پروژه ایرانرود نقطه پایانی بر محرومیتهای چندصدساله بخش خاوری ایران بود. آوردن آب به کویر آغاز پا گرفتن کشاورزی و آبادانی بوده و ساختن بندر از ادبازرگانی، فرودگاه، راههای ارتباطی، کشیدن خط نیرو، به ارمغان آوردن ماهی و ماهیگیری، کشتن سازی، شهر سازی، بهره برداری از کانها و برقراری ارتباط با دنیای بیرون از کویر آبادانی و رفاه و پیشرفت را به همراه داشته و به مثابه گشودن در بهشت بروی این هم میهنمان رنج دیده خواهد بود.

6. پدید آوردن امنیت و کمک به مبارزه با قاچاق مواد مخدر

استقرار نیروی انتظامی در سراسر آبراه، ایجاد گارد دریایی و حضور دائمی این نیروها امنیت را به سطح بالایی رسانده و کمک بزرگی در راه مبارزه با قاچاق مواد مخدر خواهد بود. این امر مورد ستایش کشورهای اروپایی غربی که شدیداً نگران حمل این مواد از پاکستان و افغانستان به کشورهای خود هستند قرار گرفته و همچنین با قدرشناسی سازمان ملل متحد روبرو خواهد شد. بدین ترتیب میتوان از آنان انتظار همکاری در فراهم آوردن بودجه برای ساختن این آبراه را داشت. همچنین پرورش آبیهای دریای خزر، از جمله خاویار، در یک دریاچه ایجاد شده از آب تالابچه های بالابرنده های کشتی ها در یک سوی آبراه و آبیهای خلیج فارس در سوی دیگر و ارائه آنها با بازارهای داخلی و بین المللی، درآمد سرشار پایداری برای ایران بدست خواهد داد.

7. ایجاد در آمد ابدی برای ایران

افزون بر پدید آوردن شکوفایی اقتصادی، ایرانرود یک منبع در آمد همیشگی برای ایران بوجود خواهد آورد. هر بار که کشتیهای حامل نفت و گاز و سایر کالاهای ترکمنستان و قزاقستان و آذربایجان، روسیه و افغانستان و یا هر کشتی دیگر از این آبراه گذر میکند میلیی قابل مقایسه با کانال سوئز بعنوان حق ترانزیت یا آمد و شد به دلار به ایران خواهد پرداخت و این منبع سرشار را پایانی نخواهد بود.

8. خنثی یا کم اهمیت ساختن طرح انتقال نفت و گاز از زیر دریای خزر

دولت واشینگتن بدلیل سیاسی در چند سال گذشته کوشیده است با اعمال نفوذ و فشار طرحی را به مرحله اجرا در آورد که بر اساس آن نفت و گاز کشورهای ترکمنستان و قزاقستان را از راه زیر آب در دریای خزر و سپس آذربایجان و ترکیه به بازار آزاد برساند. این برنامه غیر منطقی که به روشنی مخالف منابع ملی ایران است همواره مورد مخالفت ایران و ایرانیان بوده است. دولتمردان کشورهای منطقه نیز برای حفظ دیپلماسی در ظاهر با این پروژه بسیار گرانقیمت موافقت نموده ولی در عمل از پیشبرد آن سر باز زده اند. از سوی دیگر کارشناسان و متخصصین ایرانی دریای خزر اعلام نموده اند که انجام چنین طرحی به محیط زیست در دریای مزبور آسیب بسیار خواهد رساند.

اجرای پروژه آبراه سراسری ایران طرح یاد شده را بکلی خنثی ساخته و یا دست کم از اهمیت آن بشدت خواهد کاست زیرا که کشورهای کرانه دریای خزر دیگر نیازی به سرمایه گذاری گزاف برای ایجاد خط لوله و صرف هزینه های دائمی نگهداری آن نداشته و میتوانند فرآورده های خود را بوسیله کشتیهای نفتکش و با هزینه بسیار کمتر به بازار آزاد برسانند.

9. پدید آوردن همکاری و همبستگی بیسابقه میان ایرانیان برون مرزی و درون مرزی

این حقیقت که بیش از 93 درصد کسانی که از برنامه ایران رود آگاهی یافته اند با شور و هیجان بی اندازه از آن استقبال کرده و آمادگی خود را برای پژوهش و همکاری در به انجام رساندن آن اعلام داشته اند موید این واقعیت است که با یک برنامه ریزی خردمندانه میتوان احساسات میهن پرستانه و آرزوی سرفرازی و پیشرفت و آبادانی ایران را در ایرانیان برونمرزی و درون کشور بر انگیزت و از نیروی لایزال حاصله از آن برای انجام پروژه بهره گرفت.

در دو دهه گذشته صدها هزار ایرانی در خارج از کشور به دانش و تخصصهای علمی و صنعتی مدرن دست یافته اند. بسیاری از این افراد، که گاه فقط خاطره دوری از ایران داشته ولی عشق به زادگاه در دلشان

شعله ور است، حاضرند در چهار چوب یک برنامه مطالعه شده و با مدیریت درست به خدمت میهن خود بشتابند. از سوی دیگر چنانچه مردم ایران اطمینان حاصل کنند که این یک پروژه واقعی و مردمی بوده و با مدیریت مدرن توسط کارشناسان ایرانی مقیم خارج و با همکاری متخصصان مشهور جهانی به اجرا در خواهد آمد، و هنگامیکه از امتیازات و منافع آن اطلاع یافته و آگاهی یابند که طرحی است ملی که دور از گرایشهای گوناگون سیاسی و عقیدتی و فقط با در نظر گرفتن منافع ملی حال و آینده ایران به مرحله عمل در آمده و علاوه بر ایجاد شکوفایی اقتصادی و مبارزه با بیکاری افتخار و سربلندی را در این جهان برای ایران باز خواهد گرداند، بدون تردید با آغوش باز آن را مورد اقبال قرار داده و با جان و دل در راه به انجام رسانیدن آن خواهند کوشید.

افزون بر این، نتایج بدست آمده از این همکاری از یکسو متخصصین ایرانی برون مرزی را تشویق به طرح و سرمایه گذاری و اجرای پروژه های آبادانی دیگر خواهد ساخت و از سوی دیگر موجب میگردد که مردم ایران نیرو و توانایی خود را باور کرده، به آینده خود امیدوار گشته و برای آتیه خود، فرزندان و کشورشان آستینها را بالا زده و خالصانه بکوشند.

10. بازگرداندن سرمایه و اندیشه و مغز به کشور

علاوه بر کارشناسان و استادان و متخصصین ایرانی برون مرزی که با شوق بسیار برای پژوهش و اجرای طرح ایرانرود اعلام آمادگی نموده اند، تتی چند از سرمایه داران جوان ایرانی که از برکت وجود آزادی و هوش و استعداد و به کار گرفتن نبوغ خود در زمینه کامپیوتر و اینترنت در غرب به ثروت فراوان رسیده اند نیز آمادگی مشروط خود برای فراهم آوردن تا یک میلیارد دلار هزینه پروژه را اعلام نموده اند.

چنانچه این طرح مورد پذیرش زعمای تمامی ارکان قدرت کشور رسیده و ضمانتهای کافی و کتبی و رسمی و علنی در مورد امنیت جانی و مالی، عدم دخالت نهادهای گوناگون در کار پروژه، عدم اشکال تراشی از سوی مقامات و عوامل ادارات و نهادها و ارکان قدرت و خود مختاری کامل در چهارچوب مدیریت اجرایی داده شود، سیل سرمایه و اندیشه و مغز به کشور سرازیر خواهد شد تا موفقیت طرح را تضمین نماید. آنگاه است که دامنه این سیل نعمت به دیگر نقاط کشور کشیده شده و برنامه های آبادانی مشابه ارائه و اجرا خواهد گردید.

11. پدید آوردن بندر آزاد درمیانه ایران و شکوفایی بازرگانی

در کناره ایرانرود، در محلی میان شهرهای بم و طبس و در دل کشور طرح بنیان یک بندر آزاد بمعنای واقعی کلمه پیش بینی شده است تا با نیروی تمام به رقابت با دبی بپردازد. تسهیلات بندری مدرن، سردخانه، انبار و وسایل کامپیوتری ارتباطات آخرین سیستم از طریق ماهواره GPS و فرودگاه و بزرگراه موجب آن خواهد شد که این بندر کوس برابری با پیشرفته ترین بندر دنیا زده و همچون هنگ کنگ و سنگاپور و دبی بتواند ثروت فراوانی به کشور سرازیر سازد. بازرگانان ایران و ایرانی که هم اکنون در کشورهای غربی بدون واسطه و بطور مستقیم با کارخانجات سازنده در چین، تایوان، کره، سنگاپور و ژاپن داد و ستد کرده و تجربیات و ثروت بسیار اندوخته اند هرکدام با برپایی شرکتی در این بندر انواع محصولات و فرآورده ها را بدون دخالت واسطه وارد کرده و با بهای بسیار کمتر از دبی به بازار ایران عرضه خواهند داد زیرا که پیش بینی میشود قدرت خرید آنان با سرازیر شدن پول نفت به آن سرزمینها بگونه روزافزونی افزایش یابد.

افزون بر این، وجود این بندر فشار تراکم در سایر بندر ایران را کاهش داده و موجب تسریع در کار حمل و نقل کالا در ایران میگردد.

12. گسترش چشمگیر دریانوردی و صنعت کشتی سازی

با بهره برداری از آبراه سراسری ایرانرود، با نگرش به دریای خزر و خلیج فارس ایران دارای بیش از 3500 کیلومتر راه دریایی و قابل کشتیرانی خواهد گردید. اتصال دو دریا در شمال و جنوب خود به خود رفت و آمد کشتیها را افزایش داده، موجب رونق بازرگانی در این مناطق شده و روح دریانوردی را در بسیاری زنده خواهد کرد.

افزون بر این، احداث تعمیرگاه و کارخانه کشتی سازی در سطح بین المللی ایران را به مراحل نوینی در این زمینه رهنمون خواهد ساخت که خود موجب اشتغال و منبع در آمد قابل ملاحظه ای خواهد گردید.

13. ایجاد دو دریاچه و پرورش ماهی و سایر جانداران دریایی

پژوهشهای علمی انجام شده بر روی دریای خزر نشان می دهد که این دریاچه یک دوره 70 ساله دارد. بدین گونه که در این دوره آب آن افزوده شده و بالا رفته و در دوره پس از آن، آب دریاچه پایین می رود.

همانگونه که پیشتر اشاره شد، برای بکی نشدن آب دریاچه خزر و خلیج فارس (غلظت و ترکیب آب این دو دریا متفاوت است و آبیهای آنها نیز از انواع متفاوت اند) در بخش کوهستانی شمال، از الگوی کانال پاناما استفاده می شود. بدین ترتیب که کشتی به درون تالابچه هدایت می شود که کارش شبیه کار آسانسور بوده و آن را به سطحی بالا یا پایین می برد. پس از انتقال کشتی، آب این تالابچه به بخشی در نزدیکی آبراه منتقل شده و یک دریاچه مصنوعی تشکیل می دهد.

در این دریاچه که از آب دریای خزر پدید آمده، آبی های آن دریا از جمله ماهی استروژن پرورش خواهند یافت که خود منبع درآمد بسیاری خواهد گشت.

قابل توجه است که امروزه یک قاچاقچی یک کیلو خاویاری را که غیر قانونی و با صید قاچاق بدست آورده به مبلغ 30 دلار به فروش می رساند. همین یک کیلو خاویار هفته ای بعد در رستورانهای درجه یک لندن به مبلغ 3000 دلار به فروش می رسد!

ایجاد دریاچه مصنوعی در درون خاک ایران این مزیت را دارد که بتوان به آسانی از صید قاچاق جلوگیری نموده و از آلودگی آب و انقراض نسل ماهی خاویار پیشگیری نمود.

در دوره 70 ساله دیگر آب دریای خزر پایین می رود، می توان یک دریاچه مصنوعی دیگر در سوی دیگر آبراه به وجود آورده و ماهی و میگو و سایر آبیهای خلیج فارس را در آن پرورش داد.

هزینه طرح و راههای تامین بودجه

بررسیهای نخستین هزینه انجام این پروژه را ده میلیارد دلار بر آورده ساخته است. برای تامین این مبلغ راههای زیر در نظر گرفته شده است:

اختصاص اعتبار فوری 2/5 درصد از درآمد نفت برای آغاز کار

تعهد مشروط ایرانیان برونمرزی تا یک میلیارد دلار

انتشار قرضه ملی

سرمایه گذاری شرکتهای خارجی بر اساس بیع متقابل

سرمایه گذاری شرکتهای خارجی بر اساس دریافت امتیازات گوناگون از قبیل شراکت در ماهیگیری، کشتیرانی، حق ترانزیت، اداره بندر آزاد و غیره،

وام از بانک جهانی

کمک بلاعوض از کشورهای اروپایی در ازاء مبارزه با قاچاق مواد مخدر

کمک بلاعوض از سازمان ملل متحد در برابر مبارزه اساسی با قاچاق مواد مخدر

انجام ساختمان پروژه

طرح مفصل و کامل پروژه مورد بررسی و سپس پذیرش دولت، مجلس؛ شورای مصلحت، سایر مقامات ذیربط و مقام رهبری رسیده و بطور رسمی و کتبی و علنی اعلام میگردد.

مدیریت و اجرای کار توسط یک شرکت بین المللی مرکب از سرمایه گذاران و کارشناسان ایرانیان برونمرزی و بین المللی با استانداردهای علمی بین المللی و بدون از باورهای سیاسی عقیدتی فرهنگی زیر نظر ولی بدون دخالت مستقیم دولت و نهادهای گوناگون جمهوری اسلامی و گروههای فشار و مصون از هرگونه اتهام و افتراء از سوی هر فرد و گروه و مقام حقیقی و حقوقی انجام خواهد گرفت.

گزیده گفتار

از گزارشهای گوناگون و بررسیهای مختلف بر میآید که زمامداران و جناحهای مختلف ایران در این نقطه اشتراک نظر دارند که کشور از نظر اقتصادی در موقعیت خطیری قرار دارد. برنامه های عمرانی پنجساله (که بنظر میرسد بسیار خوشبینانه تنظیم گردیده) حتی در صورت موقعیت کامل سالانه فقط 800000 شغل ایجاد مینماید. بگفته دیگر، چنانچه همه چیز مطابق با خواسته دولت پیش بروند چندین میلیون ایرانی بیکار باید چندین سال با شکم گرسنه در انتظار رنج ببرند تا شاید قرعه فال بنام برخی از آنان اثابت کند! شواهد نشان میدهد چنانچه اقدامی فوری و خارق العاده انجام نگیرد کشور دچار انفجار عظیم و نابود کننده ای خواهد شد که نتایج منفی آن در سراسر دنیا احساس خواهد گردید. در این میان خشکسالی بیسابقه، خسارات جانی و مالی وارده و ناتوانی در کار آبرسانی بر ابعاد فاجعه افزوده است.

طرح عظیم آبراه سراسری ایران از سوی گروهی از استادان و کارشناسان و دانشمندان ایرانی عاشق ایران که همگی قلبشان برای ایران می تپد بمنظور عرضه برنامه ای برای جلوگیری از انفجار قریب الوقوع سرزمینشان عرضه شده است. این افراد بخوبی از عظمت پروژه آگاهی داشته و واقفند که ممکن است پاره ای افراد ایرادهایی نسبت به آن داشته، آن را ناشدنی انگاشته و یا بدلیل آنکه منافی برای خود در آن نمی بینند، با آن به مخالفت پردازند.

طرح آبادانی ایرانرود پروژه ایست شدنی که بر اساس بررسی های علمی بنیان نهاده شده است. آشکار است که پس از آنکه اصول طرح مورد پذیرش قرار گیرد مطالعات گسترده ولی سریع دیگری نیز انجام گرفته و تمام نظرات صاحب نظران ایرانی و بین المللی مورد مذاقه قرار خواهد گرفت.

از سوی گروه دانشمندان و پژوهشگران ایرانی عرضه کننده پروژه ایرانرود،

دکتر بدیع الزماني

14 شهریور 1379 برابر با 4 سپتامبر 2000

سن دیه گو، کالیفرنیا